

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آبانو (۳۵) غروشدور .

ممالک اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
آبانو (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مساکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدلین یازیلر اعاده
اولونماز .

الکشاف

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیه در.

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: ح. اشرف ادیب

اتبعون الهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۸۹

۷ ربیع الآخر ۱۳۳۲

پنجشنبه

۲۰ شباط ۱۳۲۹

جلد ۱۱

سزك اونكه اولسون؟ بنده كز كندی حسابمه - سزجه ولو هیچ اهمیتی اولماسین - سزه یقین وقنه قدر اك حرمتكار بر وضعیت حسیده بولونیوردم .

فقط کوریورم که « معارضله جواب » کزك بریرنده : « حاشا کندی اولوالعزم مجددلره قیاس ایتیورم » دیرکن دیگر طرفده « تیناً باشلادیغمز امرتجدد ... » اعترافیه یالکز اولوالعزم اولمادیغکزی قید ایدیور ، تواضع بویوریورسکز . دیمک هر حالده بر مجددلک وار . دهاسی : اسکی طرزده مدافعی اولدوغمز اسلامیتی ، اوق ایله ، قالفان ایله ، منجیق ایله صیانت ایتدیگمز شریعت احمدیه یی سزماوزده ، مانایهر ، قروپ و درونوط ایله مدافعه ایدیورمشسکز . سلاحلر بیننده بودرجه ده فرق وارسه یورغونلغکزه شاشاروبویله سوزلرک عوام فریبانه مقصدلره دیزلمش پک بیانی تغییرلر اولدوغنی سویله مه دن کجه م . دیمک که نبوتک دهایی تقدیمی اسکی ، نینک یالکز داهی اولمسی یکیدر .

برده « حریت فکریه نك » ایلک نسخه سنده فاضل محترم محمود اسعد افندی حضرتلرینه خطاباً یازدیغکز « خاتم الانبیا » مقاله سنک مقدمه سنده کی حشوه نه بویوریورسکز !

اساطیره عائد اوقسم حقنده تحف بر فکریه ذاهب اولدم . میتولوژینک پک آز واقفینی اولان مملکتتمزده اذهان قارئین اوزرینه بر تأثیر اجرا ایتک ، دهرین کوزوکک ایچون قبول ایدلمش دیدم . فاضل مشارالیه حضرتلرینه خطابکز ایچون ده :

« جلال نوری پک کندی مسائل دینه ده بصورتله تزکیه ده اول داورانه رق افکار عامه یی اقتناع واکا بوبوک وصاغلام کوزوککده بویله براسنتادگاه آرایور ... » دیمکدن کندی آلامدم . بنده کزه بوندن اوتوز اوج سنه اول (علم حال) اوقوتارق (آمنت بالله) دیدیرتن استاد معالی نك و مشارالیه ک علم وکالی ، سزك « حضرت پیغمبره پیسخولوج دیدم ، داهی دیدم ، ینه مقبوله کچمدم » فریادی کزه جواب ویرمز صانیرم . چونکه سزك بوجیغیرکزدن حقیقه قورقولور . یازین اوبرکون قرآن کریمه ده ال آنارق جنت وجهنمی اولچمکه ، ملائکه کی یکی طرزده تعریفه ، شراب کوثرک اوصافی کیمیا ایله تعینه قالدیشمیه جگکزی . کیم تأمین ایده بیلیر !

چونکه بردفمه مجددلک وادینه نه ولوالوالعزم اولماسین - کیرلکدن صوکر ا بوجملرک بربرینی تعقیب ایتیمسی بر جریان طبیعی قیاندن اولاجقدر ! نه ایسه سزی دها چوق اوزمه ییم ،

فقط بوکون یکانه مسند سلامتمز اولان دین مسئلاسنده سزك فکر ووجدانه اویمایان یکیلککزی کورمکدن صوک درجه ده متأثر اولدم . دینک مدافعی اولمق ایچون ایسه بوکون اجتهاده واساس احکامی تغییره لزوم یوقدرکه نقطه نظر یا کلاش اولسه ده تقدیریکزه کسب لیاقت ایتسین . فقط سز بیلیمه رک ، تام دوشونیمه رک دینه عا . بو مبخنده چوق کشیلری رنجیده ایتدیگز . اونلر ولو قالین ققالی ، آز وکهنه ملوماتلی اولسالر سیله اونلره قدر عقولنجیه تکلم ایده جکسکز .

اسلامیتک اسکی طرزده مدافعلری ، اونی یالکز عبادت بدینه ده ، حدثن نجاستدن طهارته حصر ایدن بوش قفالردر . بن اونلردن اولمادیغ واولامیه جیم ایچون بوسوزی سزه رد ، ومقاله کزك باشنده کی بولسار طور قوم مقدمه سیله برابر محل عأدینه اعاده ایدرم . « جبلتزه داخل اولان استبداد فکری » نك اك بارز شکلری ، بوتون درجات وصفحایله سزك ادعاییکزه کورولورکن بونی مقابله یوکلتمک ایچون قدرت قلمیه کافی دکلدر ، اعتقادندیم . افکار عمومی دن بصورتله استه ، داده لزوم یوق . صلاح حاله ، تیقظه و انتباهه ودعوت ایتدکبرکز سزه اك خیر خواه نصایحی ایفا ایتمش اولمق ایچون خاتم الانبیا علیه الصلاة یخشنده بغایت موازنه لی ، معتدل ، ادیب ، منطقی ، وجدانی ، روحانی ، کامل ، وقف ، برطرز قدیم ونوینده ، ینی بواو صافک اسکیسی یکیمی اولمایوب آنحق اونی علم وعرفان کله لرینک هرایکی سنک ویردجکی حسن ایله دویارق او صورتله یازمکزی رجا ، وبعض نقاط اساسیده اعتقادیکزی فوق الحد کزه تمه کزی نیاز ایتکی اونوتماز . بونلری سزه یازانک هیچ برغرضی یوقدرکه سزك اونک کوجولدیکی حقنده کی ظنکزدن متأثر اولسون . فقط جلال پک یازیلرکزه ، حق نبی ذیشانده کی بیاناتیکزه - یننه او نبی مقدس ومبارکک خاطر هایونی ایچون - پک چوق دقت ایدیکز .

علی سعاد

تنیغیمویم

درس وکالت جلاله سنک مهم بر تشبثی :

مدرسه المخصصین

درس وکالتجه اصلاح مدارس اساس اولمق اوزره مدرسه المخصصین نامیه بردارالعلوم کشاد اولونه جفی مع الممنونه استخبار ایتدک . درس وکالتی طرفندن تنظیم ومتمام ملای مشیخت پناهی تقدیم اولونان اسباب موجب لایحه سیله نظام نامه دن برنجیسی بونسخه مزده درج ایدیوروز . نظام نامه یی کثرت مندرجات حایله کله جک نسخه یه تأخیر ایتدک .

اخیراً اجرا ایتدیگمز تحقیقات موثوقیه نظراً نظام نامه مقام مشیخت علایه قبول بیورولورق اوقاف نظارته حواله ایدلمش ، اورادزده مقام صدارته - شورای دولته تقدیم اولونمشدر . بونک بو بنه دن اعتباراً تطبیق مقرر اولمغه بو کورلده پروگرامک تنظیم وکابلرک انتخابی وخصیصات ابتدائی سائر می ایچون ممالکتنک ارباب فضل وکالدن مرکب برانجمنک تشکی در دستدر . جناب حق موفق بالخیر بیورسون .

مقام معلای مفتی الانامیه

« محاط علم عالی فتوا پناهیلریدرکه عصر لردنبری اعظم امته مخرج اولان مدارس اسلامیه مز یاواش یاواش اسکی احتشام ومکنتنی غائب ایدرک عصرآ بعد عصر انحطاطه یوز طومشدر . مدرسه لرده موجود اولان شو انحطاط وانقراضک باشلیجه اسبابی : مدارس مذکورنک هر عصرک احتیاجاته کوره تعدیل واصلاحی اھال ایدیلرک بصورتله ازماتک اختلافیه احکامکده تبدل ایده جکی حکمت شرعیه سنی عالمه

۴ - کلام و حکمت ، ۵ - تفسیر و حدیث شعبه لری .

هر شعبه ده اوشعه بنک عربی درس لری و پروغرامده کوستریله جک جزئیات و فنون جدید کوستریله رک بر شعبه دن مأذون اولوب بالامتحان مدرسلک عنوانی احراز ایدن بر افندی یا لکزر نشئت ایتدیکی شعبه ده کسب اختصاص ایتدیکی درس لری و فنون جدیددن بر درجه یه قدر متخصص اولدینی فنی تدریس ایله مکلف اوله جق و بالنتیجه بر شعبه دن نشئت ایدنلر دیگر شعبه ده اوقونان درس لری تدریس ایده میه جکدر . اساساً مدرسه المتخصصینه آله جق اولان افندیلر مدارس حاضرده تحصیل کورمش، ا کمال نسخ ایله اجازت آلمش، دخول امتحاننده ابراز اهلیت ایتش متریکی میسه لر اولدینی جهته بونلر درت سنه ظرفنده کوره جکی درس لردن حقیقه تکمل و تأمین اختصاص ایللری ایچون الک اساسی کتب معتبره انتخاب اولونه جی و بصورتله مقصد عالی جداً نافع بر صورتله تجلی ایده جکدر .

مدرسه المتخصصین طلبه سی هر سنه ترفیع صنف امتحانه تابع اولدینی کبی صوک سنه امتحانی ا کمال و هر درس لک مدرسلری طرفدن اجازت نامه لرینی آلدقندن و برده عمومی شهادت نامه یی حاز اولدقدن صکره رؤس امتحانه کیرمک حقنه مالک اوله جقلر و امتحانده موفق اوللری متخصص بولندقلری درس لره مدرس تعیین ایدیله جکدر .

مدرسه المتخصصیندن مدرسلری یتیشنه یه قدر درت سنه رؤس امتحانی اجرا اولنیوب بو درت سنه ایچنده جوامع شریفه ایچون ایجاب ایدن صرف ونحو مدرسلری اجازت و یرمش درس عاملردن تدارک اولنه رق بصورتله هر سنه لزومی درجه ده مجیز مدرسلردن درس و کالتیجه تعیین اولونه جق ذوات طرفندن اوقوتدیر یله جقدر .

مدرسه المتخصصینده اساس درس لر ایچون الیوم استانبولده موجود اولان بشیوزدن فضله مدرسین میانندن مقتدر طاینمش ذوات انتخاب اولونه جقدر .

الیوم استانبولده موجود مدرسین افندیلرک حقوق مکاتبه و قانونیه لرینه بوجهله خلل کتیر یله مک اساسی محافظه اولونمغه برابر مدرسه المتخصصینده تدریس ایله مشغول بولنان مدرسلرک ترفیعی دیگر لرینه مرجع طوتوله جقدر .

مدرسه المتخصصیندن شهادت نامه اخذینه موفق اولان افندیلر ایچون استانبول مدرسلکی، الای مقبیلکی، طشره مدرسلکی مخرج اوله جق بولنلردن طالب و ارا یکن باشقه سی هیچ بوجهله تعیین اولونمیه جقدر . انحق بر جهت ایچون بو مدرسه مأذونلردن متعدد طالب وار ایسه بینلرنده مسابقه امتحانی اجرا اولونه جقدر .

فتواخانه عالییه آله جق ذوات منحصراً مدرسه المتخصصینک فقه و اصول فقه شعبه سی مأذونلری میانندن اوله جق . مقام عالی مشیخته طشره مفتی تعیین واعزامی لازم کلدیکی حقنده یه بومأذونلر میانندن انتخاب اولونه جقدر . کرسی شیخلکی مدرسه الواعظین مأذونلرینه منحصردر . هر هانکی مدرسه طلبه سندن اولورسه اولسون بالامتحان مدرسه .

تلقین ایدن علمای دینک هر نسله مدارس اسلامیه حقنده بو حکمتدن تغافل ایللری مدارسده کی امر تصیالک تجدد و ترقینه بر مانع عظیم تشکیل ایتدیکی کبی عصر حضرت ابی الفتحده اتحاد اولنان تشکیلات و اصول تدریسه بیله رعایت اولونه مامقده برابر یه او عصر فیض حصردن لزوم و اهمیتی بالتقدیر تحصیل و تدریسی قبول اولنان فنون و کتب مفیده اخراج اولنه رق یرینه هیچ دم فائده بخش اولمایان و صرف عباده تصرفاتندن بشته بر شیئه یارامایان شروح و حواشی قبول ایدیلوب تعصبات بارده ساقه سیله جبر و ریاضیات و امثالی فنون مفیده نک مدارسدن قبول طیشاری ایدلمسی کبی سقیم مسلک لک تعقیبی یوزندن بو کونکی حال طبیعتیه میدان المشر .

ایشته مدارسک بو کونکی حالی نظر دقت و عبرته الان و بحق تلاشه دوشن متفکرین، اصلاح مدارسک لزومندن بحثله اوزون اوزون مقاله لر ، لایحلر پروغراملر ترتیب ایدرک بو مقصد اصلاحک ساحه آرای حصول اولمسی تأمل و تمی ایتکده درلر . بوامر مهم بر وقتدیری مجلس داعیانه مزجده نظر دقتله اله رق خیلی زمان مداوله افکار ایدلمش و اولجه بو مقصدله درس خانه لر کشاد و مدارس فنون جدید ادخال ایله بر اساس تجدد و تعالی کوسترلمش ایسه ده بو کون بودخی کافی کورولمیه رک آتی ایچون ده ها واسع و دعا اساسی تشبثات و تشکیلاته لزوم کورلمشدر . بناء علیه بوبابده تطبیقی مشکل پروژه لر احضار یله تضییع اوقات ایتک و نتیجه ده یینه فوائد مطلوبه یی تأمین ایتمه مکدن ایسه ممکن التطبق بر اصول و تشکیلاتک احضار یه کافی و کفول بولنقی و بلا افاته وقت تطبیقاتنه مباشرت اولونمق اوزره اصلاح مدارس حقنده مواد مخصوصه یی حاوی بر لایحه ترتیبیه نظر کاه فتوا پناهیلرینه عرض و تقدیمه مجاسرت اولندی . طلبه نک بر درس ویافندن حقیقه استفاده لرینی تأمین ایچون هر شیدن اول اوقوته جی علم و فنده ید طولی صاحبی مقتدر متخصص مدرس و معلم لک وجودینه احتیاج طبیعی اولمغه آتیا مطلوب اولان انتظام و تکمیل استحصال و استکمال مقصدیه ایسه یوقاریدن باشلامق و بناء علیه تادیت تدریسن اجازته قدر بر جوق علوم و فنونک هر سنه متخصص اولمسی قابل اولمایان بر مدرس ایله تعلیمدن قورتارارق یا لکزر اختصاصی اولدینی علم و فنی تدریس ایتدیرمک اساسنه خادم اولمق اوزره مدت تحصیلیه سی درت سنه دن عبارت و بی شعبه دن مرکب ولدی ایجاب قابل تزید اولمق اوزره «مدرسه المتخصصین» نامی آلتنده بر مؤسسه علم و عرفان کشاد ایدیلرک اشבודار العلمیه کک استانبول و کک طشره مدارس موجوده سنده تحصیل ایله اجازت آلان و رؤس امتحانه حاضر لانان طلبه علومدن بالامتحان ابراز اهلیت ایدنلردن بر شعبه یه اوزرافندیدن من حیث المجموع الی افندی آلتقی صورتیه دار العلمک موجودی درت سنه ده ایکی یوزه بالغ و بو وجهله مقدار کافی متخصص ذوات یتشمک ممکن و بورادن آدم یتشدکجه مدارسک او صورتله تصنیفی مفید و متمر اولور .

مذکور شعبه شو صورتله تقسیم و تصنیف ایدلک موافق کوریلیر:

۱ - صرف ونحو ، ۲ - منطق و معانی ، ۳ - فقه و اصول فقه ،

ايله نملك محروسه اسلاميه نك هر طرفه ياييلدق اورالرده كي نشر علوم وافكاره خدمت صورتيله اساساً مهده علم و فضل اولان بياكتنم علم و كمال نقطه معتنا بهاسندن شوكت سابقه سني اعاده وحتي اونى ده كچه رك رشك آور نملك وبلاد اوله جقدر.

اسلام عسكرينه

اسلام تاريخندين بعضيه بئير

مسلمان عسكرينه تدريس ايديك اوزره بعض آثارك تاليفي ايچين حرييه نظارت طرفندن ارباب قلمك مسابقه دعوت اولونديغي، بكتلين آثارك ولفلرينه ده مكافات اعطاسي مقرر بولونديغي بكن كوني غزته لر يازيبوردى. شو دعوتو اجايك اردويه وبالتيجه دين ايله ملت وملتكته بك بويوك بر خدمت اولاجيكي آكلاديم جهته بزنده تاريخي بعض شيلر يازمق فكرنده بولوندم. فقط عجز مسلم، ارباب قلمه مسابقه كيريشمك جرائندن بى منع اينديكي كي اردو افرادينك او قوماسي ايچين يازيلاجق كتابلردن منفعت ماديه بكمكده حسابمه آلورمدي. بناء عليه صرف حسي و لوجه الله بر خدمت اولاق اوزره شو سطرلري قارلاميه باشلادم.

مكن مرتبه آچيق وامي بر عسكر طرفندن آكلاشيلاجق درجه ده ساده اولالرينه چاليشديقم ناپيز يازيلرم، اندي حضرده بر قوغوش داخلنده وهنكام سفرد برچادر آلنده اوقونورده صاف يوره كلى مسلمان عسكرلرندن برقاچنه - ولو كه بك جزئي اولسون - قائده سي دوقونورده عبد عاجز ايچين لك بويوك مكافات يرينه بگر، بلكده ذخر آخرتم وسبب مغفرت اولور.

وما ذاك على الله بعزير.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم . بسم الله الرحمن الرحيم .

يا ايها الذين امنوا اذ القيم فثابثوا واذكروا الله كثيرا لعلكم تفلحون . عسكر !

آبدستلي اولدينك حالده قبله يه دونيرك اوقودينك و ثوابي اولمشاريكك روحه كوندرديكك (قرآن كريم) يوقى ؟ ايشته اونك بر پارچه سي اولان شو آيت كريمه يه اوقو، همده ازبركه آلوب معناسي اوكره نهرك هر وقت اوقو .

اوقو ودوشون كه مسلمانلرده عسكرليكك ناصيل اولديني و محاربه ائاسنده بر عسكر نه ياپماسي لازم كاديكي آكلالاسك .

باق . او آيتله جناب حق ، نه امر ايدور :

« اي مسلمانلر ! بر دشمن قالا بالغينه راست كاديكك زمان ثبات ايديكز ، يني اوندن قاچابه قاليشمايكز و جناب حق چوق چوق خاطر لايكز كه فلاح بولاسكز ، يني دشمنه غلبه چالاسكز » دقت ايتدكمي همشري !

شو امره كوره دنيا ده نه قدر مسلمان ، يني عسكر ، باشي بوزوق قاچ مليون اهل ايمان وارسه ايجانده هيسنك ده دشمنه قارشي طورماسي

المتخصصينه قيد و قبول اولنان طلبه (مدرسه المتخصصين) ه تخصص اولنان مدرسه ده اقامت و يتوت ايدجك و كنديلرينه شهرى يوز اللى غروش معاش و يريله جك و ياخود يمك والبسه لري حكومتجه تدارك اولونه رق مصارف ضروريه ايچون هر برينه شهرى بر مجديه اعطا اولونه جقدر .

هنته ده التي كون ايام تحصيله دن عداوله نهرق منحصر آ اوچ كوني اساس درسله ، ايكي كوني فنون جديده يه بر كوني ده لغت ، اشتقاق ، ادبيات عربيه دن نهج البلاغه ، ديوان ابن فارس ، اصول حديث ، عروض ، وضع ، اداب و مناظره كي جزئياته تخصص اولونه جقدر .

هر شعبة طابه سي اساس درسلري آيري آيري متخصص مدرسندن اوقويه جق ، يالكز فنون جديده و جزئيات درسلرنده بر درس خانه ده مجتمعاً بولونه جقدر . اشيو اساس دائره سنده مدرسه المتخصصين : علما و فضلا يتشديردكجه مدرسه لرمن دخي بو وجهه صرف ونحو ، منطق و معاني ، فقه و اصول افقه ، كلام و حكمت ، تفسير و حديث صنفلرينه تقسيم ايديله جك و هر صنف طلبه سي مدرسه المتخصصين بشمش ذواتك كرسى تدريسنده ا كساب فيض و عرفان ايله يه جك در .

مدارسك حال حاضرده كي وضعي اشبو ترتيب و تقسيم درجانه مساعد بولونديني جهته لازم و احتياجه كافي اوله جق مدارس فاح ، ساينيه ، بايزيد ، سلطان سايم ، سلطان احمد و امثالي مواضعه برلشديريله جك واليوم استانبولده محلات آره سنده ولزوم بر محللرده بولنان مدارسك عقاره تحويلى مكن اولنلرينك تحويلنه ، مكن اولمايلركده فروختيله نقده تبديله اوقاف نظارتى ماذون اوله جقدر و بولنه بدل مدارسى توحيد ايچون مباني لازمه انشا اوله جقدر . طشره مدارسى حقه ده دخي بوجه مشروح اساسانه كوره حركت اوله جقدر . خلاصه معروضات مبسوطه دائره سنده بر مدرسه اسلاميه تأسيس و طرز اداره و پروگرامي و اوقونه جق كتابلري بر هيئت عاليه علميه طرفندن بر تعايات ايله تعيين و مدرسه مذكوره كذلك مقتدر و فعال مدير و معاون و مدرسلرك دوش فضيلت و غيرت لرينه توديع بيورلديني صورتده بكون صاحيله جق اولان بو علم و فضيلت تخمليرك دوت سنه صوكر اثمار حيات بخشاشي عرض وجود ايدجك و مدرسه لركده بو درجات خمس اوزرينه تصنيفله طلبه علوم بر حيات فيضا فيض ايچنده بولونه رق شاهد زيباي ترقى و تعالى تجلي ساز عون افتخار اوله جقدر .

اساساً معلومات لازمه يي استحصال و بر درجه يه قدر استكمال ايدن مجاز افنديلري آغوش فوضانه آله جق اولان بودرس خانه فضيلت ده اوافنديلر ، داخل اولدقلى شبعده يابانجي اولدقلى و بلكده بر درجه يه قدر ماهر و واقف بولندقلى برفنى تمام دوت سنه لك كزيده مدرسلردن لك منتخب و جامه لى كتابلردن اوقويه جنى و هر صورتله متخصص اوله جنى جهته بويله متخصص ذواتك يتشديره جكي طلبه نكده احتياجات عصره كوره حقايق دينيه و اسلاميه كسب و قوف ايدجكي و عنايت حق ايله آزمون طرفنده بولرك عددلري آره نهرق مدرسلكه ، متيلكه و صورساره